

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Neelamishäire MSA sõeltest
Taotluse number	1243
Kuupäev	Juuni 2017 15.06.2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

Eesti Logopeedide Ühing on esitanud taotluse tervishoiuteenuste loetellu uue teenuse „Neelamishäire MSA sõeltest“ lisamiseks. MSA on lühend testi nimetusele „Modifitseeritud neelamise sõeltest“ (Modified Swallowing Assessment). Teenuse osutamise näidustuseks on neelamishäire ehk düsfaagia kahtlusega patsiendid. Düsfagia esinemine võib olla põhjustatud mitmetest neuroloogilistest haigustest, valdavalt insuldihaigetel. Test on sobilik insuldipatsientide esmaseks hindamiseks õe või kliinilise logopeedi poolt.

Taotleja sõnul on teenuse keskmine vajadus üks teenus ravijuhu kohta ning testimiste arv aasta lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insuldi haigestumiste sagedusega Eestis.

Teenuse kasutuselevõtu tingib „Insuldi taastusravi juhendi“ rakendumine, mille üheks kriteeriumiks on neelamisfunktsiooni skriinimine esimesel võimalusel, selgitamaks välja düsfagia esinemine. Rahvusvaheliste allikate andmetel on nimetatud test vastavates ravijuhendites soovitatav kasutada.

1.2. Taotletav teenus

MSA test on sobilik insuldipatsientide esmaseks hindamiseks õe või kliinilise logopeedi poolt düsfagia kahtlusega patsiendid, kelle osas on kas aspiratsiooni kahtlus või kellel on häiritud toidu ja vedeliku tarbimine suukaudselt. See koosneb kahest osast: A osas toimub patsiendi jälgimine ning talle käskluste andmine vastavalt testi juhiste, selgitamaks välja, kas esineb esmaseid düsfagiale viitavaid muutusi ning B osas antakse patsiendile suukaudselt 1 tl vedelikku ning palutakse see alla neelata. Jälgitakse patsiendi reaktsiooni sellele kindla ajaperioodi vältel (köha, vedelik vajub suunurgast välja jm). Testi tulemused kantakse koheselt testi käigus selleks spetsiaalselt väljatöötatud tulemuste lehele. Tulemuste kokkuvõtte põhjal selgitatakse välja, kas patsiendile tohib midagi suukaudselt manustada. Testi läbiviimise eelduseks on, et patsient on teadvusel. Kõik patsiendid, kellel esineb testi tulemustes kõrvalkalle, peab esimesel võimalusel suunama kliinilise logopeedi vastuvõtule.

1.3. Alternatiiv

MSA testile praegu kasutusel ei ole alternatiivsed teenused, mis tähendab seda, et antud testi abil on võimalik teadvusel olevatel neelamishäirega patsientidel selgelt tuvastada ja hinnata probleemi ning selle kohta koostatakse vastav dokument. Meditsiinilise efektiivsuse hinnangu andnud eksperdi sõnul taotletav teenus ei asenda ühtki olemasolevat tervishoiuteenust osaliselt ega täielikult.

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

Esitatud taotluse ja taotluse kohta esitatud meditsiinilise efektiivsuse hinnangu alusel teeb esmase hindamise MSA vormil õde ja tema ressursid sisaldub voodipäeva maksumuses. Taotleja sõnul on teenuse keskmine vajadus üks teenus ravijuhu kohta ning testimiste arv aasta

lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insulti haigestumiste sagedusega Eestis. Käesolevas hinnangus ei arvatata teenuste uut hinda. Seda tehakse „Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud täiendavalt ei otsitud.

3.2. Kulutõhusus Eestis hinnatakse „Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Mõju ravikindlustuse eelarvele ei hinnata, kuna käesolevas hinnangus ei arvatata teenuse uusi hindasid. Seda tehakse „Insuldijärgse taastusravi juhendi“ kuluanalüüsi käigus 2017. aasta jooksul.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused ravikindlustatud isikutele ei ole.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks. Meditsiinilise efektiivsuse hinnangu andja sõnul kohaldamistingimused pole põhjendatud.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõtte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul (uuendatud 15.06.2018)

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Neelamishäire MSA sõeltest	
Ettepaneku esitaja	Eesti Logopeedide Ühing	
Teenuse alternatiivid	Ei	
Kulutõhusus	Ei hinnatud	
Omaosalus	Ei	Ravikindlustatud isikutele ei ole.
Vajadus	Patsientide arv Eestis	Testimiste arv aasta lõikes on otseses sõltuvuses esmaste insulti haigestumiste sagedusega.
	Teenuse osutamise kordade arv aastas kokku	Keskmiselt 1x ühes ravijuhus.
Teenuse piirhind		Hinnangus ei arvatatud teenuse uut hinda, kuna sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega.
Kohaldamise tingimused	Ei	
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Lisakulu ei kaasne, sest sõeltestide kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega ning uusi ravijuhte ei lisandu.	
Lühikokkuvõtte hinnatava teenuse kohta	Sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega – õdede	

	poolt läbiviidavate testide korral õe vastuvõtu ja voodipäeva maksumusega, esmatasandil pearahaga. Testide kasutamise sisaldumine olemasolevates teenustes on vaja ära märkida tervishoiuteenuste loetelus, kui insuldi ravijuhend on kinnitatud.	
--	---	--

Täiendatud 15.06.2018

Taotluse esitaja poolt on tehtud ettepanek lisada neelamishäire sõeltestid üldiselt, spetsiifiliste sõeltestide nimetusi eraldi välja toomata. See jätkaks tulevikus võimaluse ravisutuse siseselt otsustada, millist neelamise sõeltesti soovitakse kasutada.

Hetkel on MSA sõeltesti puhul olemas luba autorilt testi Eestis kasutada. Test on tõlgitud eesti keelde. Seni ei ole õdedele MSA testi kasutamise väljaõpet Eestis läbi viidud. Taotluse esitajale teadaolevalt MSA testil ei ole litsentsi ning sellega seonduvat lisakulu.

Sõeltesti kasutamine oleks kaetud olemasolevate teenustega – õdede poolt läbiviidavate testide korral õe vastuvõtu ja voodipäeva maksumusega, esmatasandil pearahaga. Testide kasutamise sisaldumine olemasolevates teenustes on vaja ära märkida tervishoiuteenuste loetelus, kui insuldi ravijuhend on kinnitatud.

Täpsem ülevaade neelamishäirete sõeltestide kasutamisest (millist testi soovitatakse ja mis juhtudel) selgub insuldi ravijuhendi koostamise käigus. 2017. aastal insuldi ravijuhendit ei kinnitatud. Hetkel puudub täpsem info, millal insuldi ravijuhend uuesti ravijuhendite nõukojale ülevaatamiseks läheb.